

Schriftlicht

De bomen kijken naar u uit

L.W. de Graaff

De schepping ziet er reikhalzend naar uit dat openbaar wordt wie Gods kinderen zijn. Want de schepping is ten prooi aan zinloosheid, niet uit eigen wil, maar door hem die haar daaraan heeft onderworpen.

Maar ze heeft hoop gekregen, omdat ook de schepping zelf zal worden bevrijd uit de slavernij van de vergankelijkheid en zal delen in de vrijheid en de luister die Gods kinderen geschonken wordt.

Romeinen 8:19-21

Zomaar twee berichten.

In het ND van 6 december stond het bericht dat in de afgelopen dertig jaar bijna 80% van de jungle in Indonesië is verdwenen. Milieuorganisaties waarschuwen voor een catastrofale klimaatverandering wanneer de ‘Indonesische longen van de wereld’ verdwijnen.

En dan dat andere berichtje.

Tijdens de Nationale Vogel telling in januari van dit jaar werden in Nederland opvallend veel vogels uit Zuid-Europa gesignaleerd. In de krant werd dit beschreven als een ‘zeer opmerkelijk’ feit.

Een zuchtende schepping

De apostel Paulus schrijft in zijn brief aan de gemeente te Rome over een zuchtende schepping. En wat hij over deze zuchtende schepping schrijft, heeft direct te maken met het thema dat de wereld momenteel bezighoudt: uitstoot van CO₂ (kooldioxyde) en de waarschijnlijk daarmee samenhangende opwarming van het klimaat. Dat blijkt heel duidelijk uit de verbanden die de apostel legt.

De schepping is ten prooi aan zinloosheid (of vruchteloosheid), niet uit eigen wil maar door hem die haar daaraan heeft onderworpen. En wie is die ‘hem’ in deze zin? De vertaling van het NBG-’51 schrijft Hem, dus met hoofdletter. Dan is het een duidelijke verwijzing naar God die het oordeel over de schepping heeft gebracht.

Het ligt evenwel meer voor de hand hier te denken aan de mens. Wij mensen zijn de oorzaak van het zuchten van de schepping.

Na de zondeval kreeg Adam te horen: ‘Vervloekt is de akker om wat jij hebt gedaan’ (Gen. 3:17). En Adam kon in het vervolg van zijn leven de strijd aanbinden met ‘de dorens en de distels’. Ook kwam er ziekte onder de dieren en in de planten. Aardbevingen en tyfonen – het is allemaal meegekomen met de vloek die over de aarde is uitgesproken.

Tegen haar wil is Gods schone schepping meegetrokken in de val van de mensen. Met grote tegenzin wordt de schepping steeds verder meegesleept in het proces van aftakeling en lijden.

Roofbouw

In deze zuchtende schepping loopt de mens rond. Hij heeft nog steeds de opdracht om als een goede rentmeester te zorgen voor de schepping. En wat leert de praktijk? Van dat rentmeesterschap komt weinig terecht.

Door de ongelijke verdeling van de welvaart in de wereld zien vele armen zich genoodzaakt over te gaan tot roofbouw. Om te kunnen overleven worden bossen platgebrand en wordt de grond uitgeput door monocultuur. Voor de allerarmsten is het belangrijker dat hun kinderen te eten krijgen dan dat de vervuiling van de lucht wordt teruggedrongen.

Daarnaast zijn er de rijken die zich schaamteloos verrijken ten koste van het harmonieuze evenwicht in de natuur. Kapitalen worden verdiend aan het kappen van hardhout en andere soorten hout. Met alle gevolgen van dien. Zie het bericht over de houtkap in de jungle van Indonesië.

Het verband tussen het zondigen van de mensen en de gevolgen daarvan voor de schepping komt juist in de milieuproblematiek heel scherp naar voren.

Dit verband is eerder al aangewezen door de profeet Hosea. In zijn profetieën gaat hij geweldig tekeer tegen de zondige levensstijl van Gods volk. We lezen in Hosea 4:2 de volgende aanklacht tegen het zondigende volk: 'Het is een en al meened en bedrog, niets dan moord, diefstal en overspel; het ene bloedbad volgt op het andere.'

En dan trekt Hosea vervolgens de zeer opzienbarende conclusie: 'Daarom is het land in rouw gedompeld en bezwijken al zijn inwoners, met de dieren van het veld en alles wat vliegt; zelfs de vissen in de zee sterven uit.'

Door de zonde van de mensen komt de zuchtende schepping nog meer onder druk te staan. De apostel Paulus gebruikt in Romeinen 8 het beeld van de zwangere vrouw, die pijn lijdt wanneer de weeën zich aankondigen. Zo gaat ook het zuchten van de schepping naar een hoogtepunt. Tegelijk geeft de apostel met dit beeld duidelijk aan dat er een einde komt aan het pijn lijden en dat er nieuw leven komt.

En deze hoop ontbreekt in allerlei documentaires en films over de milieuverontreiniging en de klimaatverandering. De boodschap is dat wij onszelf moeten redden. En wanneer wij vandaag niet goed op onze tellen passen, dan is het binnen afzienbare tijd gebeurd met deze wereld. Er is geen oog voor de belofte dat 'het lijden van deze tijd in geen verhouding staat tot de luister die ons in de toekomst zal worden geopenbaard' (Rom. 8:16).

De regenboog

Wanneer je op een winterse dag even kunt schaatsen, lijkt het er niet op dat het zo slecht is gesteld met de schepping. Alles ziet er zuiver uit. Helderblauwe lucht, witberijpte bomen, ganzen in een V-vorm.

Het is Gods trouw aan de schepping dat er nog veel te genieten valt in de schepping. Na de zondvloed heeft de HEER een verbond gesloten met al wat op aarde leeft. De schepping blijft kostbaar in Gods ogen. Het is Gods weerhoudende werking waardoor het nooit zover zal komen dat de wereld een kurkdroge vlakke zal worden. Ook zal de wereld niet kopje-onder gaan door een gigantische tsunami.

In Lucas 17 lezen we over de tijd waarin de Heer Jezus zal terugkeren, dat de mensen zullen eten, drinken en trouwen. Daaruit krijg je niet de indruk dat de aarde totaal onleefbaar is geworden.

Toch neemt dit niet weg dat de schepping niet meer straalt zoals God het had bedoeld. Elk jaar verdwijnen series plant- en diersoorten van de aarde. Dat betekent onherstelbare schade aan Gods schepping. De dag na een verwoestende tornado schijnt de zon wel weer uitbundig, maar de mensen zijn ontredderd vanwege de verwoestingen. De omgeving van Tsjernobil ziet er lieflijk uit, maar is wel verpest door radioactieve straling.

De schepping reikt de hals

Het is heel apart dat de apostel Paulus over de schepping schrijft alsof het een persoon is. De schepping zucht niet alleen, maar kijkt ook reikhalzend uit. En waarnaar kijkt de schepping uit? Naar het moment waarop duidelijk wordt wie Gods kinderen zijn.

Waarom is de schepping zo gespitst op dat moment? Omdat de schepping uitkijkt naar nieuwe mensen die op een nieuwe manier voor haar zullen zorgen. De schepping kijkt uit naar andere mensen.

En wie zijn de mensen naar wie de schepping reikhalzend uitkijkt? Het antwoord is te lezen in vers 23 van Romeinen 8. Daarin schrijft de apostel: ‘Ook wijzelf, die als voorschot de Geest hebben ontvangen, ook wij zuchten in onszelf in afwachting van de openbaring dat we kinderen van God zijn.’

Samen met de gelovigen in Rome kijkt de apostel Paulus uit naar het moment dat publiek duidelijk wordt welke mensen Gods kinderen blijken te zijn. Zo kijken de schepping en de kinderen van God naar elkaar uit. Ze kijken uit naar de nieuwe aarde en het leven in de herstelde schepping.

En intussen?

Er wordt wel gesuggereerd dat christenen per definitie weinig belangstelling hebben voor het milieu. En dat zou te maken hebben met het feit dat christenen uitkijken naar het einde van deze wereld en deze schepping. In het licht van de komende vernieuwing maakt een beetje meer vervuiling ook niks meer uit! Deze schepping zal toch een keer helemaal worden opgeschoond. Om die reden waren destijds velen bevreesd voor de christelijke president Reagan. In verwachting van de eindstrijd in Armageddon zou hij gemakkelijker dan anderen atoomwapens kunnen gebruiken.

De Schrift geeft geen voeding aan deze houding. De HEER verlangt een zorgvuldige omgang met zijn schepping. Het feit dat de schepping zucht onder de vloek van de gebrokenheid, doet daaraan niets af.

Een duidelijk en aandoenlijk voorbeeld lezen we in Deuteronomium 22:6-7: ‘Als u onderweg toevallig een vogelnest vindt in een boom of op de grond, een nest waarin een vogel op haar jongen of haar eieren zit, dan moet u het moederdier zelf ontzien als u het nest mocht uithalen. De jongen mag u meenemen, maar de moeder moet u in elk geval laten gaan. U zult er wel bij varen, een lang leven zal u beschoren zijn.’

Moet je nagaan. Aan de Israëliet wordt een lang leven beloofd wanneer hij zorgvuldig met de vogeltjes omgaat.

Uit de Schrift spreekt dus helemaal niet de sfeer dat de zorg voor de schepping niet meer nodig is, omdat de schepping toch al onder de vloek ligt. Het is en blijft Gods schepping waarmee wij zorgvuldig zullen omgaan. Dat blijkt ook uit een ander voorbeeld.

In Deuteronomium 20:19 lezen we de volgende bepaling met het oog op het voeren van oorlog: 'Als u een stad langdurig moet belegeren, mag u haar boomgaarden niet vernietigen. Laat de bijl rusten en laat de bomen staan, want u moet er zelf van eten, en bovendien: is een boom soms een mens, dat u tegen hem moet strijden? Alleen de bomen waarvan u weet dat ze geen vrucht geven, mag u vernietigen of omhakken om ze te gebruiken voor de belegering van de stad waarmee u in oorlog bent.'

Eenzijds is het de realiteit dat in deze wereld oorlogen worden gevoerd en daarvoor materialen moeten worden gebruikt. Ook bomen. Dat is weer de vloek waaronder de schepping zucht. Tegelijk betekent dit geen vrijbrief om onze gang maar te gaan in deze wereld: vruchtbomen moeten worden gespaard.

Het zijn deze en andere schriftgedeelten die ons leren zorgvuldig om te gaan met de schepping van God. De zorg voor het milieu kunnen christenen niet aan anderen overlaten. Een bijbelse zorg voor het milieu bewaart tegelijk voor de valkuil dat de schepping wordt gezien als goddelijk in zichzelf. We komen het tegen in het hindoeïsme met z'n absolute verbod op het doden van levende wezens. In onze samenleving uit dit zich in allerlei vormen van vegetarisme en veganisme.

Christelijke zorgvuldigheid in de omgang met de schepping komt niet voort uit eerbied voor de heiligheid van de natuur. Deze zorg is uit eerbied voor de heilige God die de schepping heeft gemaakt. Aan Hem moet verantwoording worden afgelegd voor het gebruik van zijn schepping. Ook nu een vloek op de schepping rust en de schepping zelf zucht als een vrouw die toe is aan het baren van een kind.

De bomen kijken u aan

Het is heel bijzonder om te lezen dat de schepping reikhalzend uitkijkt naar het moment dat duidelijk wordt wie Gods kinderen zijn. De schepping kijkt uit naar andere mensen, naar mensen die de schepping zullen verzorgen.

En wanneer ik vandaag door het bos loop, lijkt het wel alsof de bomen mij vragend aankijken. Ze lijken te vragen: Behoor jij er ook bij? Behoor jij ook tot de kinderen van God, behoort jij ook tot de toekomstige bewoners van de nieuwe aarde?

Samen met de bomen, de bloemen en de dieren kijk ik uit naar dat grote moment. Naar het moment waarop een definitief einde komt aan alle lijden en de heerlijkheid over ons zal worden geopenbaard.